

Jabatan Warisan Negara
Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya Malaysia

INVENTORI

ELEMEN : Upacara Wangkang

Latar Belakang

Upacara Wangkang berasal dari negara China. Upacara tersebut telah dibawa ke Malaya (Malaysia) oleh imigren Hokkien semasa Dinasti Ching (1644 hingga 1911). Upacara tersebut merangkumi beberapa peringkat antaranya pembinaan dan penyembahan tongkang suci, perarakan gergasi dan ritual Tao yang disokong oleh ritual shaman tempatan. Upacara Wangkang berasal dari perkataan "Wangkang" yang merujuk kepada tongkang Cina yang lebih kecil antara 18 kaki panjang dan 9 kaki lebar yang menjadi objek utama dalam upacara ini. Ianya cantik diwarnakan dan dihias dengan tanglung sutera, kain rentang, pengait, lembing kecil dan pedang. Upacara Wangkang diadakan buat pertama kali di Melaka pada tahun 1845. Seterunya ianya diadakan pada 1891, 1905, 1919, 1933, 2001, 2012 dan yang tekini pada 2017. Upacara ini diadakan untuk menjemput roh-roh jahat dan yang berkeliaran di kawasan tersebut ke atas tongkang. Roh-roh ini dipercayai bertanggungjawab

dalam penyebaran wabak yang boleh membawa kepada kesusahan, penyakit atau pergolakan di dunia. Tujuan utama upacara ini adalah untuk menghantar roh-roh jahat ini, dan sebagai balasan memberikan tenaga positif kepada kawasan tersebut.

Sejak tahun 1919 sehingga sekarang, komuniti Baba Nyonya telah memulakan usaha untuk mendokumentasi semua artikel dan gambar-gambar Upacara Wangkang. Pada 1933, *Melaka Guardian* telah mengeluarkan momento bagi Upacara Wangkang dan perarakannya dalam salah satu edisi mereka. Momento ini masih dipelihara oleh komuniti Baba Nyonya sehingga ke hari ini. Pada tahun 2012, Tokong Yong Chuan Tian telah menganjurkan beberapa siri seminar kepada orang ramai dengan penglibatan pakar-pakar Upacara Wangkang dari Taiwan, Perancis, China dan juga dari Malaysia bagi meningkatkan kesedaran dan menggalakkan pemahaman serta perlindungan budaya ini. Pada tahun yang sama Tokong Yong Chuan Tian telah mewujudkan laman *facebook* serta mengeluarkan set postcard dengan gambar-gambar Upacara Wangkang dan setem peringatan sempena upacara tersebut. Baru-baru ini komuniti Baba Nyonya telah menyeru kepada ahli komuniti untuk menyumbang sebarang artikel dan gambar-gambar Upacara Wangkang yang disimpan kepada pihak Tokong Yong Chuan Tian untuk pembinaan sebuah Muzium Wangkang.

Satu lagi ciri penting dalam upacara ini adalah penggunaan bahasa Hokkien secara meluas, yang mana pada masa kini pertuturan dalam bahasa Mandarin bersama huruf China yang diringkaskan menjadi norma penggunaan komuniti Cina di Melaka. Upacara ini menyediakan peluang dan suasana sosio-budaya untuk mengekalkan amalan linguistik yang lama.

Penganjuran upacara ini menunjukkan bagaimana masyarakat di Melaka hidup secara harmoni dengan persefahaman dan saling hormat kepada budaya tempatan tanpa mengira kaum atau warna kulit. Kejayaan penganjuran upacara ini juga menunjukkan kerjasama dan toleransi antara semua pihak terutamanya daripada masyarakat dan Kerajaan Negeri. Ia secara tidak langsung menjadi satu perantara yang boleh memupuk hubungan antara kaum di Melaka.

Upacara ini juga dipercayai mampu untuk memulihkan keamanan, kesihatan dan kemakmuran masyarakat umum dengan mengumpul dan menghantar roh-roh yang berkeliaran serta tidak dikawal ke alam lain. Oleh sedemikian, penganjuran upacara ini dilihat sebagai satu perkara penting yang menunjukkan keprihatinan penduduk di Melaka untuk mewujudkan kesejahteraan dalam masyarakat.

Pengamal utama Upacara Wangkang adalah etnik Hokkien terutamanya penjaga tokong dan penganut, sami ritual (Saikong), medium spirit (Tangchi), pembantu

medium (Fuluan), ahli muzik (Sam Tans Wuying) dan barisan penganut yang mengambil bahagian dalam sebarang ritual dan upacara di tokong-tokong para Ong Yah. Tiada sekatan jantina bagi penyertaan dalam upacara ini. Namun begitu, kebanyakannya golongan lelaki terlibat dalam ritual yang merupakan sebahagian daripada upacara manakala golongan wanita terlibat semasa perarakan terutamanya semasa menyapu lantai sebelum ketibaan Wangkang, terlibat dalam kumpulan persembahan dan menyediakan jamuan untuk upacara tersebut.

Sami ritual membuat upacara yang melibatkan penyampaian hajat komuniti kepada para Ong Yah melalui penyembahan dan lembaran permintaan. Mereka juga membuat penyembahan untuk roh-roh yang berkeliaran dijemput ke kapal Wangkang. Medium spirit yang mewakili Ong Yah dalam rupa manusia akan mengarah para penganut untuk membina Wangkang dan menetapkan tarikh perarakan. Para Ong Yah akan menentukan medium spirit sebagai ketua keseluruhan upacara. Spirit medium merupakan ketua kepada keseluruhan upacara. Tetapi pada masa kini pembantu medium secara perlahan telah mula mengambil alih tugas medium spirit.

Upacara Wangkang adalah bertepatan dengan semangat saling hormat-menghormati antara komuniti, kumpulan dan individu serta memupuk harmoni dan toleransi sebagai asas kepada pembangunan yang mampan antara rakyat pelbagai kaum di Melaka, Malaysia secara keseluruhan dan orang lain di serata dunia. Ia melibatkan penglibatan pelbagai budaya, etnik dan kaum di Selat Melaka. Penglibatan pelbagai kaum boleh dilihat terutamanya semasa perarakan Wangkang sekitar Melaka. Semua orang tidak kira umur, pekerjaan, kaum ataupun agama boleh hadir dan melihat perarakan tersebut. Upacara Wangkang ini terbuka kepada semua lapisan masyarakat. Wangkang juga diperbuat daripada bahan semulajadi seperti kayu dan kertas. Maka, tidak ada sebarang unsur dalam Upacara Wangkang yang bertentangan dengan sebarang instrument hak asasi manusia yang sedia termaktub.

Komuniti

1. Komuniti Hokkien di Melaka
2. Komuniti Baba Nyonya di Melaka
3. Komuniti India di Melaka

Persatuan

1

- a. Nama Entiti : Tokong Cheng Hoon Teng
- b. Nama dan Jawatan : En. Yeo Thing Sek, Superintendent
- c. Alamat : No.25, Jalan Tokong, 75200 Melaka, Malaysia
- d. Nombor Telefon : +606-2829343
- e. Alamat Emel : info@chenghoonteng.org.my
- f. Maklumat lain : Tiada

2

- a. Nama Entiti : Tokong Cheng Hou Keong (Lee Ong Yah)
- b. Nama dan Jawatan : En. Wui Kow Ngiap, Pengerusi
- c. Alamat : No.115, Jalan Hang Jebat, 75150 Melaka, Malaysia
- d. Nombor Telefon : +6012-6020999
- e. Alamat Emel : Tiada
- f. Maklumat lain : Tiada

3

- a. Nama Entiti : Tokong Cheng Wah Keong (Choo Ong Yah)
- b. Nama dan Jawatan : En. Hau Han Lee, Pengerusi
- c. Alamat : KM 5, Kandang 75460, Kandang, Melaka, Malaysia
- d. Nombor Telefon : +6012-3988983
- e. Alamat Emel : lexyuen8811@gmail.com
- f. Maklumat lain : Tiada

4

- a. Nama Entiti : Tokong Geok Hua Keong (Pek Ong Yah)
- b. Nama dan Jawatan : En. Gan Suan Hong, Timbalan Presiden
- c. Alamat : 195, Jalan Parameswara, Bandar Hilir, 75000 Melaka, Malaysia

- d. Nombor Telefon : +6012-2835612
e. Alamat Emel : yct1818@hotmail.com/1818yct@gmail.com
f. Maklumat lain : Tiada

5

- a. Nama Entiti : En. Wah Teck Keong (Hoon Ong Yah)
b. Nama dan Jawatan : En. Lau Pak Siong, Pengerusi
c. Alamat : No.4, Kampung Tiga, Jalan Tokong, 75200 Melaka, Malaysia
d. Nombor Telefon : +6012-6361528
e. Alamat Emel : Tiada
f. Maklumat lain : Tiada

6

- a. Nama Entiti : Tokong Yong Chuan Tian (Tee Ong Yah)
b. Nama dan Jawatan : En. Png Yew Chai, Setiausaha Agung
c. Alamat : 195, Jalan Parameswara, Bandar Hilir, 75000 Melaka, Malaysia
d. Nombor Telefon : +6016-2643300
e. Alamat Emel : jack_3496@hotmail.com
f. Maklumat lain : Tiada

7

- a. Nama Entiti : Persatuan Baba Nyonya Malaysia
b. Nama dan Jawatan : Dato' Ronald Gan Yong Hoe, Presiden
c. Alamat : 243, Jalan Tengker, 75200 Melaka, Malaysia
d. Nombor Telefon : +6012-6212023
e. Alamat Emel : ronald@ganraochuah.com
f. Maklumat lain : Tiada

8

- a. Nama Entiti : Persatuan Ann Koey Melaka
b. Nama dan Jawatan : En. Lee Hoo Kim, Setiausaha
c. Alamat : 24-c, Jalan Kee Ann, 75200 Melaka, Malaysia
d. Nombor Telefon : +606-2824780 / 6019-6660040
e. Alamat Emel : annkoeymelaka@gmail.com
f. Maklumat lain : Tiada

9

- a. Nama Entiti : Persatuan Baba Melaka,
b. Nama dan Jawatan : En. David Tan Tiang Chuan, Presiden
c. Alamat : 149, Jalan Tun Tan Cheng Lock, 75200 Melaka,
Malaysia
d. Nombor Telefon : +6012-6633311
e. Alamat Emel : Tiada
f. Maklumat lain : Tiada

10

- a. Nama Entiti : Persatuan Chin Kang Melaka
b. Nama dan Jawatan : En. Sai Ah Sai, Pengerusi
c. Alamat : 454, Taman Kampung Atap, Jalan Ujung Pasir, 75050
Melaka, Malaysia
d. Nombor Telefon : +6019-6676998
e. Alamat Emel : chinkangmlk@yahoo.com
f. Maklumat lain : Tiada

11

- a. Nama Entiti : Persatuan Hokkien Melaka
b. Nama dan Jawatan : Datuk Wira Gan Tian Loo, Penasihat
c. Alamat : 43, Jalan Hang Jebat, 75200 Melaka, Malaysia
d. Nombor Telefon : +606-283 0685 / +6012-6382822
e. Alamat Emel : japerun82@yahoo.com

f. Maklumat lain : Tiada

12

- a. Nama Entiti : Persatuan Lam Ann Melaka
- b. Nama dan Jawatan : Datuk Tan Tian Teo, Pengerusi
- c. Alamat : 23-M/2, Taman Harta Pertama, Bukit Baru, 75150 Melaka
- d. Nombor Telefon : +6019-6660895
- e. Alamat Emel : info@yewleebrush.com
- f. Maklumat lain : Tiada

13

- a. Nama Entiti : Persatuan Tong Ann and Kim Hah Melaka
- b. Nama dan Jawatan : En. Yang Cheng Kong, Setiausaha
- c. Alamat : 124, Jalan Bunga Raya, 75100 Melaka, Malaysia
- d. Nombor Telefon : +6012-6129832
- e. Alamat Emel : Tiada
- f. Maklumat lain : Tiada

14

- a. Nama Entiti : Persatuan Heng Ann Melaka
- b. Nama dan Jawatan : En. Goh Thien Wah, Presiden
- c. Alamat : No. 98, Jalan Laksamana Cheng Ho, 75000 Melaka, Malaysia
- d. Number Telefon : +606-2822170 / +6016-6116299
- e. Alamat Emel : haamelaka@gmail.com
- f. Maklumat lain : Tiada

15

- a. Nama Entiti : Persatuan Hwei Ann Melaka
- b. Nama dan Jawatan : En. Goh Kiang Seng, Pengerusi

- c. Alamat : No.80, Jalan Lorong Bukit Cina, 75100 Melaka, Malaysia
- d. Nombor Telefon : +6016-6116299
- e. Alamat Emel : syarikatskh@gmail.com
- f. Maklumat lain : Tiada

16

- a. Nama Entiti : Kuil Sri Uthira Kaaliamman
- b. Nama dan Jawatan : En. Sivabalan A/L Nathan, Setiausaha
- c. Alamat : Batu 1 1/2 Kuil, Jalan Bukit Serindit, 75400 Melaka, Malaysia
- d. Nombor Telefon : +6011-26586701
- e. Alamat Emel : Tiada
- f. Maklumat lain : Tiada

**Department of National Heritage
Ministry of Tourism, Arts and Culture Malaysia**

INVENTORY

ELEMENT: Wangkang Ceremony

Background

Wangkang Ceremony originated from China. The ceremony was brought to Malaya (Malaysia) by Hokkien immigrants during the Ching Dynasty (1644 to 1911). The ceremony comprised several stages, among which were the construction and the worship of a holy barge, a gigantic procession and a Taoist service supported by local shamans' rite. Wangkang Ceremony derived from the word "Wangkang" which referred to ordinary Chinese barge but it is much smaller, about 18 feet long by 9 feet wide which become the most prominent object for the ceremony. It is beautifully painted and decorated with silk lanterns and banners and streamers, miniature lancers and swords. Wangkang Ceremony was first held in Melaka in 1845. Later, it has been held in 1891, 1905, 1919, 1933, 2001, 2012 and recently in 2017. The ceremony was held to invite evil and wandering spirits that exist in that area onto the barge. These spirits are believed to be responsible for the occurrence of epidemic that can cause

misery, disease or chaos in the world. The ultimate purpose of the rituals is to send off these malevolent forces, in return bestow positive energies to the locality.

Since 1919 until the present, the Baba Nyonya community has started the effort to document all the articles and photographs of Wangkang Ritual. In 1933, the Melaka Guardian also attributed memento of Wangkang Ceremonial and Procession in their edition which were also being preserved by the Baba Nyonya community until today. In 2012, Yong Chuan Tian Temple have organised series of seminars by experts from Taiwan, France, China as well as Malaysia on Wangkang ceremony to the public at large, in order to enhance the awareness and also to promote understanding and the safeguarding of this culture. In the same year, Yong Chuan Tian Temple has also launched a facebook page and a set of postcards with photos of Wangkang (1919,1933, 2001 and 2012) together with commemorative postage stamps to mark the event. Recently the Baba community is calling for its people to donate any articles and photographs of the Wangkang Ceremony which are being kept by the community to Yong Chuan Tian Temple in preparation for the construction of a Wangkang Museum.

Another particular feature is the extensive and thorough use of Hokkien language during the ceremony, where currently Mandarin speaking along with simplified Chinese characters are the norm among Chinese communities of Melaka. The ceremony offers an opportunity and a socio-cultural environment to perpetuate older linguistic practices.

The implementation of this ceremony portrays how people lived in Melaka harmoniously with mutual understanding and respect of the local culture, regardless of race or colour. The successful implementation of this ceremony shows great cooperation and tolerance by all parties, especially the people and the state government. It is indirectly a medium that can foster inter-ethnic relations in Melaka.

In addition, the implementation of this ceremony is believed to be able to restore peace, health and prosperity to the community at large through collecting and sending of the wandering souls that are not guarded to a different world. Therefore, the implementation of this ceremony is seen as an important medium that can demonstrate a concern that exists among the people of Melaka to create well-being in society.

The main culture bearers and practitioners of the Wangkang Ceremony are the Hokkien ethnic particularly the temple guardians and devotees, ritual priests (Saikong), spirit mediums (Tangchi), mediums' assistants (Fuluan), musicians (Sam Tans Wuying) and lay worshippers who take part in rituals and ceremonies at temples dedicated to the Ong Yahs. There is no restriction for gender participation. However, the males are mainly involved in performing the ritual part of the ceremony whereby the females are largely involved during the procession, especially in sweeping the roads before the arrival of the Wangkang, the performing arts group during the parade as well as preparing meals for the ceremony.

Ritual priest perform ceremonies which involved conveying the wishes of the communities to the Ong Yahs through prayer and petition sheets. They also perform prayers for the wandering souls to be invited into the Wangkang barge. Spirit mediums represent Ong Yahs in human form to instruct devotees to build Wangkang as well as to come out with a date for the procession. The Ong Yahs will decide the spirits mediums as the commander in chief for the whole ceremony. The spirit mediums are commander in chief for the whole ceremony. However, nowadays the medium assistants have slowly taken over the duty of the spirit medium.

Wangkang Ceremony adheres to the spirit of mutual respect among communities, groups and individuals, and contributes to fostering harmony and tolerance as the foundation for sustainable development among various ethnic groups in Melaka, Malaysia as a whole and other people in the world. It involves the participation of multiculturalism, ethnics and races in the State of Melaka. The involvement of various races can be seen especially during Wangkang procession around Melaka. All people regardless of race and religion may attend and witness the parade. The practice in the Wangkang ceremony are open to all: everyone can take part, regardless of their age, occupation, race or religion. Wangkang is also made by natural material such as wood and paper. Therefore, Wangkang Ceremony does not have any qualities or features that are not compatible with existing human rights instruments.

Community

1. Hokkien Chinese community in Melaka
2. Baba Nyonya community in Melaka
3. Indian Community in Melaka

Association

1

- a. Name of the entity: Cheng Hoon Teng Temple
- b. Name of title of the contact person: Mr. Yeo Thing Sek, Superintendent
- c. Address: No.25, Jalan Tokong, 75200 Melaka, Malaysia
- d. Telephone number: +606-2829343
- e. E-mail address: info@chenghoonteng.org.my
- f. Other relevant information: N/A

2

- a. Name of the entity: Cheng Hou Keong Temple (Lee Ong Yah)
- b. Name of title of the contact person: Mr. Wui Kow Ngiap, Chairman
- c. Address: No.115, Jalan Hang Jebat, 75150 Melaka, Malaysia
- d. Telephone number: +6012-6020999
- e. E-mail address: N/A
- f. Other relevant information: N/A

3

- a. Name of the entity: Cheng Wah Keong Temple (Choo Ong Yah)
- b. Name of title of the contact person: Mr. Hau Han Lee, Chairman
- c. Address: KM 5, Kandang 75460, Kandang, Melaka, Malaysia
- d. Telephone number: +6012-3988983
- e. E-mail address: lexyuen8811@gmail.com
- f. Other relevant information: N/A

4

- a. Name of the entity: Geok Hua Keong Temple (Pek Ong Yah)
- b. Name of title of the contact person: Mr. Gan Suan Hong, Vice President
- c. Address: 195, Jalan Parameswara, Bandar Hilir, 75000 Melaka, Malaysia
- d. Telephone number: +6012-2835612
- e. E-mail address: yct1818@hotmail.com/1818yct@gmail.com
- f. Other relevant information: N/A

5

- a. Name of the entity: Wah Teck Keong Temple (Hoon Ong Yah)
- b. Name of title of the contact person: Mr. Lau Pak Siong, Chairman
- c. Address: No.4, Kampung Tiga, Jalan Tokong, 75200 Melaka, Malaysia
- d. Telephone number: +6012-6361528
- e. E-mail address: N/A
- f. Other relevant information: N/A

6

- a. Name of the entity: Yong Chuan Tian Temple (Tee Ong Yah)
- b. Name of title of the contact person: Mr. Png Yew Chai, Secretary General
- c. Address: 195, Jalan Parameswara, Bandar Hilir, 75000 Melaka, Malaysia
- d. Telephone number: +6016-2643300
- e. E-mail address: jack_3496@hotmail.com
- f. Other relevant information: N/A

7

- a. Name of the entity: Baba Nyonya Association of Malaysia
- b. Name of title of the contact person: Dato' Ronald Gan Yong Hoe, President
- c. Address: 243, Jalan Tengker, 75200 Melaka, Malaysia
- d. Telephone number: +6012-6212023
- e. E-mail address: ronald@ganraochuah.com
- f. Other relevant information: N/A

8

- a. Name of the entity: Melaka Ann Koey Association
- b. Name of title of the contact person: Mr. Lee Hoo Kim, Secretary
- c. Address: 24-c, Jalan Kee Ann, 75200 Melaka, Malaysia
- d. Telephone number: +606-2824780 / 6019-6660040
- e. E-mail address: annkoeymelaka@gmail.com
- f. Other relevant information: N/A

9

- a. Name of the entity: Melaka Baba Association,
- b. Name of title of the contact person: Mr. David Tan Tiang Chuan, President
- c. Address: 149, Jalan Tun Tan Cheng Lock, 75200 Melaka, Malaysia
- d. Telephone number: +6012-6633311

e. E-mail address: N/A

f. Other relevant information: N/A

10

a. Name of the entity: Melaka Chin Kang Association

b. Name of title of the contact person: Mr. Sai Ah Sai, Chairman

c. Address: 454, Taman Kampung Atap, Jalan Ujung Pasir, 75050 Melaka, Malaysia

d. Telephone number: +6019-6676998

e. E-mail address: chinkangmlk@yahoo.com

f. Other relevant information: N/A

11

a. Name of the entity: Melaka Hokkien Association

b. Name of title of the contact person: Datuk Wira Gan Tian Loo, Adviser

c. Address: 43, Jalan Hang Jebat, 75200 Melaka, Malaysia

d. Telephone number: +606-283 0685 / +6012-6382822

e. E-mail address: japerun82@yahoo.com

f. Other relevant information: N/A

12

a. Name of the entity: Melaka Lam Ann Association

b. Name of title of the contact person: Datuk Tan Tian Teo, Chairman

c. Address: 23-M/2, Taman Harta Pertama, Bukit Baru, 75150 Melaka

d. Telephone number: +6019-6660895

e. E-mail address: info@yewleebrush.com

f. Other relevant information: N/A

13

a. Name of the entity: Melaka Tong Ann and Kim Hah Association

- b. Name of title of the contact person: Mr. Yang Cheng Kong, Secretary
- c. Address: 124, Jalan Bunga Raya, 75100 Melaka, Malaysia
- d. Telephone number: +6012-6129832
- e. E-mail address: N/A
- f. Other relevant information: N/A

14

- a. Name of the entity: Melaka Heng Ann Association
- b. Name of title of the contact person: Mr. Goh Thien Wah, President
- c. Address: No. 98, Jalan Laksamana Cheng Ho, 75000 Melaka, Malaysia
- d. Telephone number: +606-2822170 / +6016-6116299
- e. E-mail address: haamelaka@gmail.com
- f. Other relevant information: N/A

15

- a. Name of the entity: Melaka Hwei Ann Association
- b. Name of title of the contact person: Mr. Goh Kiang Seng, Chairman
- c. Address: No.80, Jalan Lorong Bukit Cina, 75100 Melaka, Malaysia
- d. Telephone number: +6016-6116299
- e. E-mail address: syarikatskh@gmail.com
- f. Other relevant information: N/A

16

- a. Name of the entity: Sri Uthira Kaaliamman Temple
- b. Name of title of the contact person: Mr. Sivabalan A/L Nathan, Secretary
- c. Address: Batu 1 1/2 Kuil, Jalan Bukit Serindit, 75400 Melaka, Malaysia
- d. Telephone number: +6011-26586701
- e. E-mail address: N/A
- f. Other relevant information: N/A